

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHELSEA 3578

Entered as Second Class Matter, September 21, 1932, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHELSEA 3578

NO. 280. — ŠTEV. 280.

NEW YORK, SATURDAY, NOVEMBER 29, 1933. — SOBOTA, 29. NOVEMBRA 1933

VOLUME XXXVIII. — LETNIK XXXVIII

LITVINOV SE NORCUJE IZ ŽENEVSKE KONFERENCE

SOVJET. KOMISAR ZA ZUNANJE ZADEVE PRAVI, DA V ŽENEVI TRATIJO ČAS BREZ POTREBE

Po mnenju Litvinova bi vse delo, ki so ga dosedaj završili zastopniki raznih držav v Ženevi, zamogli opraviti v par tednih novadni pisarji — Pogovor z laškim zunanjim ministrom Dino Grandijem je bil privatnega in prijateljskega značaja.

BERLIN, Nemčija, 28. novembra. — Sovjetski komisar za zunanje zadeve, Maksim Litvinov, je na svoji vožnji iz Ženeve preko Milana došel sem ter dalj časa pogovarjal s časniškimi poročevalci.

Razpravljal je o raznih stvareh ter se nadvse zaničljivo izrazil o predpripravih za razorožitveno konferenco, ki se vrše sedaj v Ženevi.

Kot znano, je zastopal tam sovjetsko Rusijo ter je nenadoma odpotoval, ker se mu je vse skupaj "malo preneumno zdelo".

— Če je načrt za razorožitev, ki so ga dosedaj napravili v Ženevi, nekaj najboljšega, kar so mogli napraviti v petih letih zastopniki tridesetih narodov, — je rekel, — bi bili lahko vse delo prepustili navadnim pisarjem, ki bi lahko v par tednih spravili skupaj še vse kaj boljšega. Zdi se mi, da so se precej oddahnili, ko sem odpotoval. Povedal sem pa le, kar mi je bilo na srcu, toda škoda, ker moje besede ne bodo dosti zalegle.

Na vprašanje, kaj je pravzaprav cilj sedanje konference, je odvrnil Litvinov: — Namen razorožitvene konference in vseh podobnih konferenc je, z vsemi sredstvi preprečiti razorožitev.

Na vprašanje, o čem se je posvetoval z laškim zunanjim ministrom Dino Grandijem v Milanu, je odvrnil, da je bil pogovor privatnega oziroma prijateljskega značaja.

PARIZ, Francija, 28. novembra. — Dnevnik "Matin", ki se smatra za nekako glasilo vlade, je objavil članek, v katerem poziva francosko vlado, naj prekine diplomatske odnose s Sovjetsko Unijo. To bi bil najboljši odgovor na obdolžitve sovjetske vlade, da je bila Francija zapletena v zaroto proti ruskim inženirjem in znanstvenikom, kojih nekateri so že priznali soudeležbo pri zaroti.

Članek se zaključuje z besedami: —

— Moskva bi morala imeti toliko poguma, da bi sama pozvala svojega poslanika iz Pariza, predno bo razburjena Francija smatrala za potrebno, da ga zapodi.

MOSKVA, Sovjetska Unija, 28. novembra. — V procesu proti osim inženirjem in profesorjem, ki so obdolženi veleizdaje, ne bo državni tožitelj več imenoval tujih vlad, ki so bile baje soudeležene pri zaroti.

Sodišče je odločilo, da bodo tedaj, ko bo prišla ta zadeva na vrsto, izključena iz dvorane vsa javnost ter da niti časniški poročevalci ne bodo smeli biti navzoči.

PREDSEDNIK AMER. DELAV. FEDERACIJE PROTI KRČENJU PLAČ

WASHINGTON, D. C., 28. nov. — William Green, predsednik Ameriške Delavske Federacije je podal danes izjavo, v kateri svari podjetnike, naj ne krčijo plač svojim uslužbencem.

— Oni podjetniki — je izjavil, — ki izrabljajo sedanji položaj v to, da krčijo ubogim delavcem plače — so sovražniki splošnosti. S tem, da krčijo plače, manjšajo nakupno silo denarja, česar posledica bo, da bo sedanja depresija še dalje trajala. V tem oziru najbolj greše lastniki tovarn, premožni baroni in lastniki tovarn za čevlje.

LJUBEZEN SE JE OHLADILA

V New Yorku se hoče ločiti 24-letni Abraham Sobel od svoje dve leti mlajše žene Belle. Tekom razprave se je dogajalo, da se je pred tremi leti Sobel smrtno zaljubil v Belle. Ker ga ni hotela takoj uslišati, je splezal na Williamsburg most ter skočil v vodo. Pri skoku se je precej poškodoval. Ta dokaz ljubezni je Belle toliko ganil, da je uslišala in se poročila z njim. Te vroče ljubezni ni bila ohladila voda, ampak jo je ohladilo zakonsko življenje. Zakonca si medsebojno očitata, da sta hodila z drugimi.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

MARŠAL PILSUDSKI

BANDITI SO OROPALI POŠTNI URAD

V newyorškem poštnem uradu so rastrelili dve blagajni ter odnesli za petnajst tisoč dolarjev poštne znamke.

Neznani banditi so v noči od četrtka na petek vdrl v poštni urad na Columbus Circle v New Yorku, razstrelili dve veliki blagajni ter pobegnili z vso vsebino.

Odnesli so za petnajst tisoč dolarjev poštne znamke ter precej gotovine.

Vlom so opazili včeraj zjutraj, ko so prišli pismonoše na delo. V urad so prišli in tudi odšli skozi okno, ki vodi na dvorišče. Okno najbrž ni bilo dovolj zavarovano.

Način, kako so razstrelili blagajno, dokazuje, da so bili na delu "strokovnjaki".

Detektivni vlomilce pridno iščejo, toda dosedaj niso imeli še nobenega uspeha.

NEZAUPNICA ODKLONJENA

Delavska stranka ter liberalci so glasovali proti konservativcem v angleškem parlamentu.

LONDON, Anglija, 28. novembra. Kombinacija delavske stranke ter liberalcev je porazila z 291 glasovi proti 234 glasovom predlog, naj se izreče nezaupnica vladi MacDonalda glede njene politike, tikajoče se zadnje državne konference.

Tekom debate je imenoval J. H. Thomas, dominijanski tajnik v delavski vladi, predlog Canade za prosto trgovino v notranjosti države "humbug".

Konservativni voditelj Stanley Baldwin je predlagal nezaupnico, ker ni vlada storila ničesar, da razširi državno trgovino ter se branila vzeti vpoštev ponudbe, katere so nudili dominiji.

Thomas je izjavil, da so mislili Canada, Avstralija in Južna Afrika v prvi vrsti zase in nato šele na Anglijo.

Vlada pa je odgovorila, da pride sanjajo vpoštev prva Anglija.

PILSUDSKI JE RESIGNIRAL

M. Pilsudski je odstopil kot ministrski predsednik. — Na njegovo priporočilo je bil imenovan njegovim naslednikom polkovnik Slawek.

VARŠAVA, Poljska, 28. novembra. — Maršal Pilsudski je danes odstopil kot ministrski predsednik Poljske.

V današnji kabinetski seji je rekel, da mu zdravstveno stanje ne dovoljuje, da bi še nadalje vodil urad ministrskega predsednika. — Truden sem, — je izjavil in se hočem odpovedati.

Na priporočilo Pilsudskega je imenoval predsednik Moscicki njegovim naslednikom polkovnika Slaweka.

Polkovnik Slawek, voditelj vladnih strank, bo imel časa, da bo sestavil novo ministrstvo.

Splošno se domneva, da bo Pilsudski še v bodoče vodilna sila poljske vlade in da bo edinole njegova beseda odločilna.

Sedanji kabinet bo podal šele tedaj svojo resignacijo, ko bo novi kabinet imenovan.

WILLIAM N. DOAK — NOVI DELAVSKI TAJNIK

WASHINGTON, D. C., 28. novembra. — Predsednik Hoover je imenoval delavskim tajnikom Williamu Nucklesu Doaku iz Virginije. Postal je naslednik Jamesa J. Davisa, ki je bil izvoljen v zvezni senat. Noak je star 46 let.

ITALIJANSKI KOMUNISTIČNI VODJA ARETIRAN

RIM, Italija, 28. novembra. — Danes je bil aretiran Griego Ruggieri, generalni tajnik italijanske komunistične stranke v inozemstvu. Ruggieri je bil svojočasno italijanski poslanec.

Očitajo mu, da je v Rusiji in Franciji vodil protifašistično propagando.

DEPORTACIJE SREDSTVO ZOPER BREZDELNOST

V Calgary, Kanada, so sklenili deportirati inozemce nazaj v centralno Evropo. — Newyorški pomožni komitej je sporočil, da stradajo tukajšnji prebivalci, dočim se "maste" tujerodci.

CALGARY, Alberta, 28. novembra. — Župan mesta in minister za priseljevanje sta se dogovorila, da bosta deportirala priseljence iz centralne Evrope, da olajšata položaj za domači trg.

Priseljenci iz centralnih evropskih dežel, ki so neporočeni ter dobivajo sedaj podporo mesta, bodo takoj deportirani.

Domneva se, da bo prizadetih 250 do 300 inozemcev.

Pomoč za družine in posamezne osebe v New Yorku, ki so v normalnih razmerah zaposlene in le redkokdaj zahtevajo pomoč je potrebna, ki nudi žalostno sliko, ko postopajo po ulicah ter iščejo milodarov.

To je razvidno iz poročila, katerega je dobil komitej za nezaposlene, kojega predsednik je prejšnji governar Alfred E. Smith.

Komitej poudarja, to dejstvo vsem organizacijam ter posameznim, ki imajo kuhinje ali skrbne drugače za reveže.

Komiteju so sporočili, da razpolaga New York sedaj s 50 prostimi kuhinjami, ki dobavljajo hrano predvsem ljudem, ki so prišli šele v zadnjem času New York, dočim stradajo tukaj rojeni.

To dejstvo je ugotovil Eastside Community Council, Bowery Y. M. C. A. ter druge dobrodelne naprave, ki imajo 27 prostih kuhinj ter 17 misijonov, kjer dele proste obede in prenočišča.

Uradniki, ki so izprašali na stotine ljudi, so ugotovili, da je prišlo več kot 60 odstotkov ljudi šele zadnji mesec v New York, dočim je le pet odstotkov več kot eno leto tukaj.

Med 10,000 možni ni bilo niti 500 družinskih očetov.

SPOR MED NEMCI IN POLJAKI

Nemška poslanica glede poljskega terorja bo še danes izročena javnosti. Vsi poljski Nemci se pritožujejo.

BERLIN, Nemčija, 28. novembra. Po seji, ki je trajala vso noč, je sklenil državni kabinet spraviti pred Ligo narodov poljski volilni teror, da bodo lahko razpravljali o vprašanju v redni seji tega zastopstva, ki se bo vršila meseca januarja.

Posebno sejo so zahtevali listi, ki izjavljajo da se bo odbor sestel šele 15. decembra.

Protest je naslovljen na generalno tajništvo Lige narodov ter bo objavljen že jutri, kakorhitro bo dopol v Ženevo.

Protest vsebuje dva dela. V prvem se obrazlojuje poljske nesramnosti v Gorenji Šleziji, dočim se drugi peča s pritožbami vseh Nemcev na Poljskem glede volilne prostosti.

Zunanji minister dr. Julius Curtius, bo zastopal nemški protest v svetu Lige narodov.

FINANČNA DIKTATURA V BERLINU

Policijska je s krepelji odstranila komuniste iz zborovalne dvorane. — Drugi nemiri.

BERLIN, Nemčija, 28. novembra. Tekom razburilive seje občinskega sveta je prišlo včeraj do spopada med komunističnimi občinskimi svetovalci ter policijo.

Komunisti so se zabarikadirali v občinski hiši za mize in klopi. Policijska je naskočila barikade ter se poslužila pri tem krepelcev. Ko nečno pa se ji je vendar posrečilo pregnati komuniste iz poslopja.

Kraval se je pričel, ko je hotel predsednik obnoviti imenovanje državnega komisarja.

Predsedniku je bilo nemogoče pomiriti komunistične občinske svetnike, nakar je posegla vmes policija.

Fašisti so dvignili ugovor proti posredovanju policije in zapustili so dvorano korporativno.

Divji prizori in nato sledeče posredovanje policije so bili v zvezi z ustanovitvenim finančne diktature v Berlinu.

Dva moža sta bila imenovana, da uveljavita vse odredbe, ki so v stiku s saniranjem občinskih financ. Finančna diktatorja sta: Dr. von Stein in dr. Koppel.

Imenovana sta bili od province Brandenburg ter imata polnomočno naj takoj dvigujeta naglavni davek ter posestniški davek, ki bo uveljavljen šele prihodnji mesec.

KELLOGG DOBIL NOBLOVO MIROVNO NAGRADO

OSLO, Švedska, 28. novembra. — Noblova mirovna nagrada za leto 1929 je bila podeljena bivšemu ameriškega državnemu tajniku Franku B. Kelloggu. Nagrada znaša \$48,000.

Neglede kje živite, v Kanadi ali Združenih Državah

je pripravno in koristno za Vas, ako se poslužujete naše banke za obrestonosno nalaganje in pošiljanje denarja v staro domovino.

Naša nakazila se izplačujejo na zadnjih poštah naslovljenecem točno v polnih zneskih, kakor so izkazani na pri nas izdanih potrdilih. Naslovljenec prejme torej denar doma, brez zamude časa, brez nadaljnjih potov in stroškov.

Posebne vrednosti so tudi povratnice, ki so opremljene s podpisom naslovljenecem in žigom zadnjih pošt, katere dostavljamo pošiljateljcem v dokaz pravičnega izplačila.

Enake povratnice so zelo potrebne za posameznike v slučaju nesreče pri delu radi kompenzacije, kakor mnogokrat v ramih slučajih tudi na sodnji v stari domovini.

Nastopni seznam vam pokaže, koliko dolarjev nam je začasno potreba poslati za označeni znesek dinarjev ali lir.

V Jugoslavijo			V Italijo		
Din	500	\$ 9.40	Lir	100	\$ 5.75
"	1000	\$ 18.60	"	200	\$ 11.30
"	2000	\$ 37.00	"	300	\$ 16.80
"	2500	\$ 46.25	"	500	\$ 27.40
"	5000	\$ 91.50	"	1000	\$ 54.25
"	10,000	\$ 181.80			

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Pristojbina znaša 60 centov za vsako posamezno nakazilo, ki ne presega zneska \$30.—, za \$35.— 70 centov, za \$40.— 80 centov, za \$45.— 90 centov, za \$50.— \$1.—, za \$100.— \$2.—, za \$200.— \$4.—, za \$300.— \$6.—.

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih, lirah ali dolarjih, dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poredi z nam pisanimi potom sporazume glede načina nakazila.

Nujna nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbino 75 centov

SAKSER STATE BANK
63 CORTLANDT STREET NEW YORK, N. Y.
Telephone Barclay 0380 — 0381

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedeljo in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

Telephone: Chelsea 3878

DVANAJSTA OBLETNICA JUGOSLOVANSKEGA UJEDINJENJA

Čim bolj nam odmika čas tiste dni, tem lepši, svetlejši, mogočnejši postajajo.

Takrat se jim je zdelo, da je bil sen. Predolgo so čakali in hrepeneli, zakovani v tujo državnost, obsojeni je kakor Izraelci iz egiptovskih loncev in gledati, kedaj jim bo odbila dvanaajsta ura. Pravili so: čez dve sto let, čez pet sto let najkasneje. Delj ne bomo vzdržali. Taki so ekonomski zakoni, taka je logika zgodovine — so pravili.

In so se borili, upali, hrepeneli.

Po notranjem nagonu samoohranitve, ki ga je priroda dala slehernemu zdravemu bitju in ki ga mora imeti tudi zdrav narod, so oni "trpeči milijon", iskali rešitve. Veliki močje so jo zaslužili:

- Bila je Napoleonova Ilirija.
- Bil je Gajev in Vrazov ilirizem.
- Bilo je Prešernovo slovenstvo.

Krenili so po edino realni in odrešilni pot: vzrastle so iz svojega ljudstva, iz svoje grude, iz narodne govornice. Ustvarili so si lastno kulturo, ojačili se politično in gospodarsko.

Tedaj je napočilo novo stoletje in iz kraljevega Beograda so se čula Mazzinijeva in Cavourjeva gesla. Odklenkalo je spletkam avstrijske diplomacije na srbskem dvoru; osvobojen in z demokratičnim duhom prožet del jugoslovenske celote je občutili v sebi širino Piemonta, ki naj združi in zedini vse dele.

Da bo en hlev in ena čreda — kakor je zapisano v Svetem pismu.

Mladi rod "tostran" in "onstran" se je jel vnetati za ista gesla. Začeli so natančneje opazovati smer vetrov, ki so pihali po Evropi. Vetrov iz nasičene diplomatske in politične atmosfere. In so občutili, da se venomer pripravljajo novi, viharji dogodki.

Dva bolnika sta bila v Evropi. Eden v Stambulu, drugi na Dunaju. Azijska sultanova moč in preperelo habsburško katoliško samovladje.

Rusija je bila sfiga med Evropo in Azijo.

Takrat je zabučala balkanska vojna. Bila je prva sinfonija prebujenega Balkana in uvertura svetovne vojne.

Dvema bolnikoma so kazalci kazali dvanaajsto uro: — Turčiji in Avstro-Ogrski.

Pa so se oglasili iz Sarajeva Principovi strelji. Bilo je znamenje, plat zvonov. Tako so na Dunaju in v Berlinu razumeli ta protest zatiranih. Nevajeni, da bi poslušali zatirance, so s samovšečnostjo zaslepljenih mogočnikov zavrnili pomirljivo roko in napovedali boj na življenje in smrt.

Takrat so jim znova prorokovali dvanaajsto uro.

A oni so vedeli, da se njihova usoda ne odločuje samo "tostran", temveč tudi "onstran", na vseh bojišnih. Od "onstran" jim je svitala svoboda.

In so zrl vsi zaverovani v ta svet, tja, odkoder je imela priti najlepša, toliko let zakleta kraljična naše zgodovine.

In so čuli Wilsonov glas.

V zarjeh Vidovih je vstajala simbolična postava kralja Petra.

Jugoslovanski Cavour je podpisal krfsko deklaracijo.

Takrat so jim prsi svobodneje zadihale. Oči so radostno iskale daljnih obzorov bodočnosti Jugoslavije. Svobodna, demokratična. — polje najlepših možnosti, najbolj bohotnih nadej...

In v oktobru l. 1918. je zabučalo kakor pomladni veter. Podrlo je, kar je bilo trhlega, zvalilo je k brstju in evetu vse, kar je bilo namenjenega novemu življenju.

In se jim je zdelo, da je sen. A je bila velika, vseobjemajoča resnica.

In danes, po dvanaajstih letih?

Minila so mnoga razočaranja; kar je bilo preneznih nadej, jih je resničnost poteptala. Dramatični boji med

preteklostjo in sedanjostjo so v glavnem dobojevali. Politčni računi poravnani. Velika gesla se čedalje bolj umikajo potrebam praktičnega življenja.

Starci odhajajo v zemljo, nov rod — z novimi pogledi na bodočnost — stopa na plan.

Dvanaajst let je minilo, kar so se ujedinili formalno, pravno, na veke.

Dvanaajst let je, kar so pokopali preteklost.

Svoboda? Nezavisnost?

Da! Toda težje jo je ohraniti nego pridobiti. Dobili so jo v vrtnu narodov, kjer se je sukalo toliko interesov in slučajnosti.

Evropa je danes polna bolnikov. Fašizem in madžarski iredentizem itd.

In dve sfingi sta: nemška in ruska.

Toda — tam so. Na trdnih tleh. Svoji in svoji hočejo ostati.

Kaj jim le nosijo iz dalje, vetrovi Zgodovine?

FRANCIJA, NEMCIJA IN VATIKAN

Nemški demokrati in levčarski tisk posveča veliko pozornost nastopu predstavnikov katoliške cerkve v Nemčiji proti Hitlerjevemu pokretu. Skoro vsi listi prinašajo poročila o razgledu nadškofa v Mainz, ki je prepovedal katoličanom članstvo v narodnosocialistični stranki ter v Hitlerjevih bojnih organizacijah. Ob tej priliki pa listi tudi ugotavljajo, da nemški katoliški episkopat ni enoten pri postopanju napram narodnim socializmom in da sta berlinski katoliški nadškof dr. Schreiber in bamberski škof še nedavno dovolila da so člani Hitlerjevih bojnih organizacij prisostvovali v polni opremi z zastavami katoliškemu bogoslužju v berlinskih in bamberskih cerkvah.

Okrožnico nadškofa v Mainz pripisujejo splošno vplivu Vatikanu, ki je že ponovno posredoval pri nemškem centru, naj bi obnovil zveze s francoskimi katoličani ter pripomogel po svojih močeh k francosko-nemškemu zblizanju. Vatikan računa, da bi uspeh v njegovem posredovanju za zlikanje med Nemčijo in Francijo močno utrdil tudi njegove pozicije v Franciji. Nobena tajnost namreč ni, da bi vatikanski krogi radi videli tudi v Franciji močno katoliško stranko po vzoru nemškega centra.

Kakor znano so v Franciji politične stranke razdeljene pred vsem po svojem stališču v laičnem vprašanju. Dočim takozvane levčarske stranke vztrajajo na kar najstrožji ločitvi cerkve od države, so desničarski krogi v tem vprašanju popustljivejši. Pripisovati je pred vsem njihovu vplivu, da so bile obnovljene po vojni diplomatske zveze med Vatikanom in Parizom. Zanimivo je, da so mnogi predstavniki velikega kapitalizma baš zaradi tega popustljivejši stališča desničarskih strank zašli med levčarje, med njimi zlasti skupine znanega finančnika in narodnega gospodarja Loucheuxa.

Vatikanska politika stremi še vedno za tem, da bi zopet osvojila izgubljene pozicije, in poskuša v ta namen izrabiti vsa mogoča sredstva. Sem spadajo v prvi vrsti katoliški kolonialni misijoni, ki uživajo, kakor je znano, veliko finančno in moralno podporo francoske vlade. Ta stoji namreč že dolgo na stališču, da protiklerikalizem ni eksportno blago in da more francoska vlada, ki doma sicer rigorozno izvajata zakon o ločitvi cerkve od države, podpirati v inozemstvu katoliško cerkev, če je to v interesu francoske nacije. Vatikan pa se je v teku zadnjih desetletij tudi marsikaj naučil in spoznal, da je mogoče uspešno delo v Franciji samo v sporazumu ali vsaj s tihim pristankom vlade. Baš zaradi tega je tako odločno nastopil leta 1927 proti terorizmu in filozofu francoskega monarhizma Charlesu Maurrasu in sploh prekinil skoro vse stike s francoskimi monarhisti. Obenem je prišel podpirati "demokratsko ljudsko stranko", ki je sprejela v svoj program razne cerkvene zahteve ter si pridobila precejšen vpliv med francoskimi desničarskimi strankami. Ta stranka je zaslovanja tudi v sedanji vladi predsednika Tardieuja po ministru za pokojnine Champotier de Ribes.

Nihče ne more zanikati, da je francoska mednarodna politika izrazito mirova politika. Vsa stremjenja francoske vlade in tudi vsega francoskega naroda gredo za tem, da se ohrani mir v Evropi in sploh v svetu. Zato vatikanski krogi pravijo kalkulirajo, da bo Francija v njihove želje glede svoje notranje

politike mnogo bolj dostopna, ako jo uspešno podprejo v njenem prizadevanju za utrditev mira. K temu pride še dejstvo, da je ohranitev mira tudi v eminentnem interesu Vatikana samega, ker bi nov svetovni polom gotovo uničil tudi njegovo avtoriteto in s tem njegovo mednarodno pozicijo.

Med vatikanske akcije za ohranitev mira spada tudi posredovanje med Nemčijo in Francijo s pomočjo zblizanja nemškega centra s francosko katoliško "Demokratsko ljudsko stranko". Zveze med centru mom in Vatikanom so že, nekdanje in gotovo je treba pripisovati v prvi vrsti njim, da je centrum prekinil s svojo politiko približevanja desničarjem ter postal po volitvah močen jez proti Hitlerjevi politiki. Sedaj gre vatikanski vpliv za tem, da gre centru še korak dalje in naveže stike s francosko klerikalno stranko, čeprav bi bil ta korak v današnjih razmerah v Nemčiji vse prej kakor popularen.

Ali bo Vatikan s svojim posredovanjem uspel, je še zelo negotovno. Vsekakor pa bi storil s tem veliko uslugo utrditvi evropskega mira.

IZGON JUGOSLOVANSKIH

DRŽAVLJANOV Z REKE

"Novosti" poročajo s Sušaka, da so začele fašistične oblasti izganjati jug. ljudi z Reke, dasiravno imajo po nettunskih konvencijah pravico do izvrševanja obrti. Te dni je bilo pozvanih več jugoslovanskih državljanov, večinoma mesarjev, ki stanujejo na Sušaku, a izvršujejo svojo obrt na Reki, na prefekturo, kjer jim je bilo spredeno, da se morajo preseliti na Reko in postati italijanski državljani, ali pa bodo izgnani ter jim bo zabranjeno nadaljnje izvrševanje obrti. Med prizadetimi je nastalo zaradi tega postopanja fašističnih oblasti veliko razburjenje, ki je tem bolj upravičeno, ker je na Sušaku mnogo italijanskih trgovcev, ki stanujejo na Reki, a imajo svoje trgovine na Sušaku. Nihče jim ne krati njihovih pravic ali ovira njihovega poslovanja. Tržaki in drugi italijanski listi so že pred tedni najavili "radikalno obsežanje" obmejnih provinc in očitvidno gre sedaj za izvajanje teh napovedi.

PRAZNOVANJE

ZAHVALNEGA DNE

V LONDONU

LONDON, Anglija, 28. novembra. Ameriški poslanik Dawes je priredil večeraj velik banket, katerega so se udeležili ugledni Amerikanci. Kot častni gost je bil navzoč angleški prestolonaslednik.

V svojem govoru se je angleški prestolonaslednik posebno navduševal za ameriškega letalca Lindbergha, dočim je poslanik Dawes govoril o splošni depresiji, ki ne vlada samo v Ameriki in nekaterih evropskih državah, pač pa povsem svetu.

Izrazil je upanje, da se bodo razmere kmalu izboljšale.

HIDRAVLIČNA STEKLENICA

BRZ BATA.

Iz Hoskve poročajo, da je tam neki Tatarinov izumil hidravlično steklenico brez bata, ki jo je izpopolnil še v toliko, da zmore ž njo orjaške pritiske do 10.000.000 kg. Poročilo pa ne pove, na kakšno površino deluje ta pritisk.

PRIMORSKE NOVICE

V goriški pokrajini starega obsega je bilo 130 občin silno zadetih po vojni, nekatere so bile dočele uničene. Posebno velika je bila škoda, ki jo je utrpelo poljedelstvo. Vojna škoda znaša ogromne milijone, odškodnina ji ne odgovarja niti zdaleka. Neše v svojo rodno grudo zavevano ljudstvo je izvršilo obnovo v deželi z brezprimerno požrtovalnostjo, katero so tudi italijanske oblasti na tistem priznavale. Vsporedno z zgradbo stavb se je dvigala vzpostavna kmetijskega gospodarstva, v kateri je krepko pomagala Zadruga zveza. V začetku poslovnega leta 1925 je štela 158 članic, ob zaključku 170, čez dve leti pa 235. S pozornostjo je sledila italijanska oblast splošnemu razvoju med slovenskim ljudstvom in končno je položila svojo pest kakor na drugo, tako tudi na gospodarsko polje. Zadruga zveza je dobila začelkom 1928 fašistično upravo z uradno napovedjo, da se ji zagotovi vsa potrebna porast v interesu gospodarstva v deželi. On. Caccese se je ponašal še letos v javnosti, da je bilo lani v Zvezi splošnega operativskega gibanja za 177 milijonov lir, blagajniškega prometa je izkazovala 92 milijonov lir, in vloge so se pomnožile za 636.000 lir, toda nedavno je moral odstopiti z vsem odborom vred. Prišel je revizor iz Rima in kmalu ugotovil nerednosti v fašistični upravi Zveze tekom zadnjih dve let. Kaj bo z Zvezo? Gotovo je da jo more rešiti edino izredna vladna pomoč. Ako je ne bo, zadene slovensko gospodarstvo v goriški deželi nepopravljiv udarec.

Čevljarska zadruga v Mirni pri Gorici in Soška mlekarina v Trstu, članici goriške Zadruga zveze, sta prišli pod fašistično upravo v dolgov, ki so ju pahnili v likvidacijo. Prva ima dolgov pri Zvezi za dva milijona lir, druga ima izgube 700 tisoč lir. Caccese je spomlad trdil, da se je Soška mlekarina zvezala s tržaškimi delavskimi zadrugami ter ji je obstoj in razvoj zagotovljen. Pod slovensko upravo sta obe zadrugi dobro uspevali. Posebno znana je bila Čevljarska zadruga, ki je bila ustanovljena 1908 in je prehranjevala nad sto družin. Med vojno je obratovala v Celju. V slovenskih upravah se je štedilo, v fašističnih pa so stevali, zadržane poslovanja povsem nezmerno italijanski gospodje, dobivali velike plače ter sijajno živeli.

Pepel kmetijskega posestva v istrski pokrajini izkazuje 63 tisoč prebivalcev, katerim je glavni poklic obdelovanje polja, in 47 tisoč prebivalcev, ki jim je poljedelstvo poststranski posel. Vsega skupaj ima Istru 204 tisoč prebivalcev, katerih interesi so v stiku s poljedelstvom.

Okoli Vipave je živahno, ker delajo nove ceste. Podjetnikov je celavista. Med delavci je nekaj domaćinov. Plačuje se delo po L 1.60 do 1.70 na uro, ko bodo dela končana, bo sledila slovesna otvoritev.

Ženski fašiz v Trstu razvija obsežno delovanje ne izobraževalnem športnem in dobrodelnem polju. Samozavetšice "Regina Elena", ki preiskujejo dnevno okoli 50 otrok revnih delavk, stane na leto 80.000 lir. Poslovno leto se je zaključilo z deficitom 34.600 lir. Po deželi so ženski fašizji v Nabrežini, Postojni, Prestranku, Senožečah, Sežani in v Šempetru.

V goriški pokrajini je letina zelo različna. V Godovcu ob meji praviho, da tako slabega pridelka, kakor je letos, ne pomnijo najstarejši ljudje. Nekateri kmetje so pridelali polovico manj ovska, kakor so ga vsejali. Včasih je cvetela tam okoli lesna kupčija, sedaj je skoro ni več. V Drežnici pod Kromom tarajajo, da je letošnja jesen pustja, ker ni nobenega sadja. Krompija in koruza je bila za polovico prejšnjih let. V ribemberški okolici označajo letino za srednje dobro, koruze je premalo, vino bo močno. Iz Planine pri Vipavi poročajo: vinsko letino smo pospravljali, letos je pača. V Brdih tožijo, da je letina pliskava. Dolgi vipavski konec nima nič vina, srednje vasi malo, samo zgoranje so bolj oblagodarjene. Sena je dovolj. V Kojskem v Brdih so pridelali malo vina, pa se to počiva doma, ker ni kupcev od nikoder. V Vedrijanu pa so letos s trgatvijo bolj zadovoljni kot lani. Enako v Krasnem. Sadja pa ni skoro nič.

Dva tihotapska italijanska ribiča "Ca'ronaro in Benussi sta priveslala neopaženo do otoka Sv. Andreja nasproti Rovinju. Tam sta spustila v morje eksplozivni material, ki je ubil večjo množino rib. Čuvaj M. Pilastru je tekel k lastnici otoka baronci Hitteroth in ji povedal, kaj se je zgodilo. Mlada energična baronica je pohitela iz svoje vile na breg ter s strel iz revolverja pognala v beg ona dva ribiča, ki sta bila pozneje aretirana. Ubite ribe je dala baronica spraviti v Rovinj, kjer so jih prazdelili med siromake.

Med javnimi deli, odprtimi v goriški pokrajini 23. oktobra, je tudi cesta Kobarid-Tolmin, cesta na Banjšico, cesta v Trencu, most v Sv. Luciji, most čez Sočo v Tolminu, most čez Idrijo.

TRGOVINA Z LOČITVENIMI

ZAKONI

Zelo značilno za preobrat in negotovost turškega družinskega življenja je ta, da prodajajo krošnjariji po Carigradu in drugih tamošnjih mestih knjižice, ki vsebujejo dolge o ločitvah zakonov. Posamezna knjižica velja prilično par centov. Po tem bi se zdelo, da ne zanima turških zakonov nič bolj nego naraščanje tistih sodnih obravnav. Posebno ženske vlagajo zelo veliko ločitvenih tožb. Vsaj najmanjši prestopki njihovih slabših polovic jih užali in spravi h kadiju, zlasti če delujejo v kakšnem poklicu in so gospodarsko neodvisne.

Svet se suče. V stari Turčiji so imeli izključno možje pravico ločiti se od lastnih žen.

STO PIJANIH VRAN

V občini Albertfalva na Madžarskem je našel neki kmet na svojem polju kakšnih sto navidezno poglunulih vran. Izkopal je jama, da bi jih zagrebel. Med delom pa so se začele vrane gibati in so polagoma odletele druga za drugo. Ugotovili so, da so se morale ptice nekje napiti alkohola, ki jih je omamilo.

Peter Zgaga

O TUJKAH IN NEZNANKAH.

Ne bojte se drage rojakinje in rojaki, ne bom pisal o tujih in neznanih ženskah, pač pa o tujih in neznanih besedah, ki povzročajo dosti nepravil, če clovek ne pozna njihovega pomena, ako jih nezna pravilno izgovarjati ali če se jih poslužuje na nepravilnih prilikah.

Celo domače besede nekateri tako zmaljšajo, da niso za nikomur.

Vzemimo besedo "predsednik". Nekateri dosledno praviho in pišejo "predednik". To nikakor ni pravilno. Predsednik vendar predseduje, kar ni kar tjavendan. Zato je predsednik. Vsak društveni predsednik je predsednik samo takrat, kadar ga preceja. Precejanje se pa ne vrši redno, ampak le včas, ko je potrebno. Predediti je namreč greba, da se ne prižge. Predsedniška čast je trajna, dočim je predsedniško delo kmalu opravljeno. Če si hiter, ga lahko v pol ure precejiš petindvajset galon.

Nekateri pišejo "vabilo na pitnik", ter vabijo na pitnik. Izraz pitnik je sicer nepravilen, napačen pa nikakor ni, ampak je prilagojen razmeram. Menda ni bilo še nobene slovenskega pitnika brez pitja, in zato bi se dalo oprostiti, če nekateri praviho "pitnikom" kar enostavno "pitniki".

Moji prijatelji Peter, ki je spravil paj ponči v red naše uredništvo, ki je bilo se na Cortlandt Streetu ter se je predikami podal na Kočevsko in postal član ugodnega oštarijskega čeha, je imel posebno veselje do tujk, to se pravi — do tujih besed. Le to je bil križ, ker ni skoro nobene pravilno izgovoril.

Tako je naprimer rekel Special Delivery-pismu "Spešidilberti", velečastnemu parniku "Majestic" na "Mafamolastiki".

"Board of Health" je malokdo pravilno izgovoril. Naši rojaki praviho povsem priprosto "perfohell", kar ne diši po zdravju, pač pa po peklenskih bolečinah.

Nekateri newyorški rojakinje praviho kinematografu "mufenca", rotni torbiči "paka-bu". Pa je res v poštoobčaki ogromen "bu", če hodi dedec preveč v Treto ali v Peto.

Takih primerov bi lahko še nešteto navedel.

Tuje oziroma neznane besede pa včas zavadejo cloveka v veliko zadrego. Če ti kdo kako tako besedo zabrusi, ne veš, če bi rekel, ja ali ne.

Znan mi je slučaj, ko je rekel rojak Marjanci, da je jako simpatična. Ko so jo vprašali, če ve, kaj to pomeni, je odvrnila: — Nak, ne vem, kaj je mislil, ampak za vsak slučaj sem ga dvakrat usekala za uho.

In zgodilo se je tudi, da je dragi rojakinji zbolel prednagi možček. Ali je kaj težkega jedel, ali je kaj hudega pil — sama ni vedela, on pa še manj, ker je kar v postelji ležal in stokal.

Skuhala mu je komlec in tavžen-rož, fijoce mu je na masti stentala, z armiko ga je namazala, lopatiko mu je dala piti, nazadnje ga je pa še s prisadno lepo pokadila, pa ni vse skupaj nič pomagalo. Kar ležal je, potil se in stokal. Vso noč je stokal, in ona ni vedela kaj početi.

— Nak, umreti mi pa ne sme — si je mislila naslednjega dne — časi so slabi, pri slavnikihi ni nič, rent je treba plačati in funt dobrega mesa tudi ne dobim izpod petintrideset centov. Živi naj in naj dela — je pametno sklenila, ter je poklicala dohtarja v hišo.

Dohtar je bolnika otipal, ošlatel in osluhal, pa ni mogel ničesar doznati. Bolnik je očl zavijal in belo gledal, rekel pa ni nobene besede.

Skrbna ženica je stala vsa preplašena poleg postelje ter se ozirala zdaj v dohtarja, zdaj v moža.

— Hm — je dejal zdravnik, — ne vem, kaj bi bilo. Ali je kaj takega pojedel, ali je kaj takega popil?

— Jedel ni nobene take stvari in pil ni nobene take stvari, ampak zdi se mi, da se je nažrl — je uljudno pojasnila ljubka ženica.

— Ali je pončil kaj fantaziral? — jo je vprašal zdravnik.

S tem vprašanjem jo je spravil v zadrego. Toda le za hip.

Kajti takoj je odgovorila:

— O, samo enkrat, pa čisto redko, skoraj samo vodo...

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše

članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

KRATKA DNEVNA ZGODBA

VERAMOV SILA:

POVABLJEN

Prijatelj Nabergoj mi komaj polkima, kadar ga spotoma pozdravim. Kaj je neki vzrok temu? porečete vi ki veste, da skušam biti po svojih močeh vsekar in nasproti vsakomur postrežljiv in udvorljiv. Stvar je taka, da se na Silvestrovo nisem odzval njegovemu vabilu na večerjo. Spobetka sem ogibno odgovarjal, da ne bosta zakonca Nabergojeva preveč tiščala in silila vame, zadnji dan sem pa nenadoma odločno odgovoril. Kaj si hočete? Bolj ko človek v leta leze, bolj se otreša prisiljenih okoliščin, oficijelne oblike, nakičenih public, obkram, vseh okovov in neljubih spon. Poslednji poziv, ki sem ga sprejel na družinsko pojedino, me je še potrdil v tej smeri. Če mi privoščite nekoliko časkov posluha, vam razložim, kako se je zadeva odmotala.

Nedavno sem bil službeno predstavljen iz podeželskega gnezda v prestolnico. Redko se kretam po ulicah in večernih setnjah v glavni arteriji našega mesta, toda naposled sem vendarle trčil na sošolca Podjeda, s katerim se nisva videla že dvajset let, namreč od zrelostnega izpita. Pravil mi je v velikih oblikih svojo vojno odisejo, mi odprl o svoji ženki in deci, so seboj pa se je dolgo zamudil s svojimi miljenki, se je dolga zamudil s svojimi miljenki, se je dolga zamudil s svojimi miljenki.

Nedavno sem bil službeno predstavljen iz podeželskega gnezda v prestolnico. Redko se kretam po ulicah in večernih setnjah v glavni arteriji našega mesta, toda naposled sem vendarle trčil na sošolca Podjeda, s katerim se nisva videla že dvajset let, namreč od zrelostnega izpita. Pravil mi je v velikih oblikih svojo vojno odisejo, mi odprl o svoji ženki in deci, so seboj pa se je dolgo zamudil s svojimi miljenki, se je dolga zamudil s svojimi miljenki, se je dolga zamudil s svojimi miljenki.

Kot star mladenič večerjam jako zoro, ker gremo potem za debelo uro v zatišje na sprehod, nato pa v gostilniško družbo na kramljanje in klepetanje. Ta dan pa sem opustil že plačano večerjo, ker sem se bal preobčutiti si želodec. Hotel sem s izvršnim tekom narediti poklon kuharskim spretnostim gospe Milene Podjedove. V trdni temi pozvonim pri njih. Mladikava sobarica me spusti v sprejemnico, češ, naj blagovolim malo počakati. Ogledal sem si vse fotografije, presodil vse slike po stenah, posedal, vstajal, meril sobo podolgem in počez in zepet sedel. Pačjevine so se mi delale po črelih prav po homerskem receptu: kruketi in trebuho... glad me je ščipal, ker sem se je predložil postili: želodec je nejevoljno opozarjal na krivici, ki se mi je godila. Mikalo me je že, da bi se kradoma izmuznil ter ubral pot ko po navadi v dalmatinsko klet, kjer se dabi morskimi jeziki ali podobna dobrota.

Tedajci pa regnejo duri. Na pragu se pokaže obraz gospe Milene. — Jozestana! — vikne preplašeno in zaloputne vrata za seboj. Gotovo je mislila, da sem vlomilec. Takoj zatem prisrebljejo oprezno drsajoči koraki po hodniku in iznenada zaslišim prerijski krik: — Ruke gor! Podjed izbezan z samsmokresom.

Ah, ti si! — jekne v naslednjem trenutku. — nikar ne zameri, Sila, pri nas smo danes vsi iz sebe. Ah, če bi ti vedel: drama se vrši v našem domu. Bog nas je potipal z debelim prstom.

— I, kaj pa je? Saj menda nisi bil okraden? Zdravi ste pa tudi vsi menda.

— Ej, še hujše, kakor če bi bil okraden! Premišli, duša krščanska! Mumuna je nekam prešla! Od sinoči je nihče domačih že ni videl. Išcem jo, kar se se vrnil iz urada. Tako sem pozabil obvestiti Mileno, da si ti nocoj naš gost. Zatrдно jo je kak prešustnik zapeljal, namreč Mumuna. Čul sem že, da nekateri rebojlihtreba lovijo nedolžne mučje in jih uživajo. Ko bi bila tudi naša zadel takšna nezgoda? Uboga Mumuna! Povsod je iztikal, povpraševal, vse preobrnili, vse obredel, pa zaman. Oh, kako rada je hrustala telečja pljučka!

— Molči, prijatelj, ne govori takole!

— Koga, se ti mar gnusi, se ti gabi?

— Ne, ne. Ampak sline se mi cedde. Veš, lačen sem.

— Potrpi še minuto, precej bo vse nared. Oh, saj ne vem, kje se me glava drži. V splošni zmedbi in zmešnjavi smo pozabili nakupiti.

Slišal sem, kako je zunaj naročal kuharici, kam naj pohti, da bi kaj iztaknila. Naše sestrade "noprozanje ministrice". Sedaj vam je opletala po zasebnih hišah, obletela celo vrsto tovarišic, slednjic pa vendar obredla kos domačega zajca. Ko je bil blagodušni prigrizek na mizi, me je žalost obšla: kaj bo ta borna malenkost za pet oseb? A modri skorec si zna vselej pomagati. Šinila mi je silajna misel v možgane:

— Stojte, gospa, — sem opozoril, — duh pečenke mi razodeva, da to ni kunec, ampak mačka! — Kaj, ko bi bila to vaša Mumuna? — Stran, stran s to gnusobo! — zvrščita oba zakonca.

— Le počasi, — ju mirim jaz, — zveni je mačina jako povšeči. Med vojno, ko smo v Idriji prično gladovali, sem si jo ponovno vedoma privoščil.

Gospa je izginila z otrokom v kuhinjo, da si v naglici pripravi kaj iz jajc. Podjed pa me je z južnim krlom izpodrinila dolgo tuniko.

KJE JE moj bratranec JOHN TROHA, doma iz Starega Kota, št. 15. Pred 7. leti sva bila skupaj v Joliet, Ill., in od tam sva se razšla. Kje se sedaj nahaja, mi ni znano. Prosim cenjene rojake, kateremu je znan njegov naslov, da ga mi sporoči, ali pa naj se sam oglasi bratranču. — Anton Troha, 1190 Norwood Rd., Cleveland, Ohio.

(3x 26.28&29)

KAD BI IZVEDEL za naslov svojih dveh bratov PETER in ANDREJ TUSAR. Prosim cenjene rojake, če kdo kaj ve o njima, kje sta bila med vojno ali sploh kakšno področnost, da mi javi, za kar bom zelo hvaležen in dam \$5.00 nagrade.

Joe Tusar, 3111 Carroll Ave., Cleveland, Ohio.

(6x 24—1)

našo samozatajo občudoval, s katero slastjo obiram — nemara nečisto hrano. Dekle je se postavila predme steklenico "potrgavke", kakor ona nazivlje dolejško črtno. Ko sem dogola ogledal izvršnega glodalca, bil je to zares kraljevski kralik, sem ga zalival s trtnim sokom, ki ga je v potu svojega obličja pridelal trpin vinogradnik ob sočelovanju blagega solca. Čast obema.

Posehkrat vedno in vedno zavrčam vabila na skupne "agape". — Ravnam tako kakor bistroumni Voltaire, ki ni maral na Sans-Souci k Frideriku Velikemu na banket, češ, da je preveč gladen. Svoboda, svoboda nad vse, prijatelj Nabergoj! Rajši pozabljen ko povabljen.

JUBILEJ KRATKEGA

KRILA

Pred 200 leti je prišlo v pariških baletnih gledališčih do temeljite izpremembe. Dotlej so nastopale plesalke v dolgih tunikah, kar je bilo tem lažje, ker so bili plesi taki, da jih tunike niso ovirale. V tem času sta v Parizu tekmovali za prvenstvo dve znameniti plesalici, Francozinja Prevostova in Španka Camargo. Slednja je bila iz starega plemiškega rodu, ki je dal več slavnih ministrov in generalov, cerkvi pa kardinalov. Proti vsem rodbinskim tradicijam in energičnemu odporu ponosnega očeta je postala Camargo članica baleta pariške opere. S svojo lepoto in gracioznostjo je kmalu tako zaslovela, da je bila slava Francozinje Prevostove v nevarnosti. Da potisne svojo nasprotnico še bolj v ozadje, je nastopila Camargo v kratkem krilu. Njeni občevalci so kratko krilo navdušeno pozdravili, moralisti so se pa zgražali. Vendar je pa Camargo končno na celi črti zmagala.

Kratko tipično krilce balerin se je ohranilo skoro 200 let. Šele moderna plesna umetnost ga je zavrgla. Modernemu pojmovanju lepote se je zdelo odvračajoče, kar so se njihova krilca razblinila zdaj skoro v nič. In moralisti se nad to reformo še daleč ne zgražajo tako, kot so se v 18. stoletju, ko je kratko krilo izpodrinilo dolgo tuniko.

POZIV!

Vsi naročniki katerim je, oziroma bo v kratkem pošla naročnina za list, so naprošeni, da jo po možnosti čimprej obnove. —

Uprava lista

BLAZNIKOVE PRATIKE za leto 1931

CENA 20 CENTOV

SLOVENSKO AMERIKANSKI KOLEDAR za leto 1931

JE IZŠEL

Letos je posebno zanimiv

CENA 50 CENTOV

ZASTOPNIKE prosimo, naj takoj javijo, koliko Pratik in Koledarjev potrebujejo.

KNJIGARNA "GLAS NARODA" 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

DRZEN SKOK ČEZ HINDUKUŠ

Takoj po letošnjih letalskih tekmah držav Male antante je organizirala sovjetska Rusija krožni polet iz Poljske preko prostrane matuške Rusije v centralno Azijo. Skupina drznih letalcev je naskočila in srečno premagala, pogorje Hindukuš, visoko na nekaterih krajih do 7.750 m. Tega drznega poleta se je udeležil tudi sovjetski letalec Mihail Kolcov, ki opisuje (pisal je v Kabulu) naskoč Hindukuša takole:

Vedno pred vzletom ena in ista slika. Med letali pod vrtinci prahu, katerega dvigajo brneči propelerji bega dolgi Mezinov v še daljšem kožuhanem suknjicu. Vsi spremljevalci so se že umaknili v stran. Izpod koles so že potegnili zagvozde Mezinov pa še vedno bega in nekaj skrbno krči, z roko pa drži lase, ki bi mu radi ušli.

Ah, ta vaš Mezinov! Kje pa zopet tliči?

Na aerodrom se je odpeljal pogledat aeroplan.

Saj to je že nerodno. Priletelo je vas šest, nastopa vas pa skoraj povsod samo pet. Vsi vprašujejo, kje je šesti.

Da, malo nerodno je. In poleg tega — danes zopet ni obedoval. To je že od sile! Ste ga kje videli?

Sem. Pravi, da bo kar na aerodromu kaj prigriznil.

V osmih mestih, v treh vzhodnih prestolih je vsak udeleženec velikega orientalskega poleta videl in si zapomnil različne zanimivosti. Mezinov je pa v vseh mestih in prestolih ogledoval in proučeval v prvi vrsti eno in isto zanimivost — aeroplan 351, 352 in 353 ter motorje na njih in benzin in olje v njih.

Avioinženjer, to je poklic Antona Mezinova. Ni kar si bodi bliž avio inženjer. To je tehnični pojevalnik v najbolj komplicirani stroki mehaničnih dvigal, kvalificiran strokovnjak v težki, z raznimi vedami prepleteni stroki zračnega prometa. Od kod se je vzel Mezinov? Na nekaterih ruskih in inozemskih visokih solah se je učil? In na katerih akademijah in znanstvenih konferencah je izpopolnil svojo kvalifikacijo zadnja leta?

Ne, Mezinov je prišel skozi druga vrata. V inozemstvu pisajo o presentivnih karijerah, pišejo cele zvezke, brusijo jezike skozi stola. Pri nas pa to ni niti "naključje", to je običajen, široko organiziran pojav. Mezinov je prišel k zrakoplovstvu kot navaden vojak. Pomagal je valiti železne sodečke. Potem je postal motorist, mehanik in višji mehanik.

In po isti poti je postal odlični visoko kvalificiran inženjer zračnega prometa — čez poletje je delal na aerodromu, pozimi se je pa učil v akademiji.

V koliko odličen? V koliko visoko kvalificiran? V polni meri se bo dalo odgovoriti na to vprašanje po poletu. Sicer pa ima že zdaj, danes, kvalifikacija Mezinova dvigniti tudi nas vse v višino malone 6 km.

Danes — Hindukuš.

Zato smo zavrgli vso eleganco in navlekli nase vso toplo robo, kar jo je bilo. Zato Mezinov do zadnjega trenutka tako nemirno stopica okrog aeroplanov, jih hipnotizira z očmi, boža, tiplje in duha.

Dobili smo povelje preleteti deset tisoč kilometrov. Ostalo nam je še 3000 — to ni tako mnogo. Toda u-krajinska prislovica pravi: nevarni niso oni črvi, ki jih jemo mi, temveč tisti črvi, ki jedo nas. Na aeroplanu ne pritiska 3000 km, ki jih imamo še pred seboj, temveč 7000, ki smo jih že preleteli.

Sedem tisoč... do tu in z afganske meje je daleč do Poljske. Toda bridka izkušnja zadnjega poljskega krožnega poleta je poučna tudi tu. Poljski krožni polet se je zaključil tri dni pred začetkom našega vzhodnega. Konec ni bil posebno razveseljiv.

Bile so vsakoletne vojaške letalske tekme Jugoslavije, Českoslovaške, Rumunije in Poljske. Srednja razdalja letalske etape je znašala do 1000 km. Skupna dolžina vse poti je znašala 3923 km. Poljska je poslala na tekme šest aeroplanov.

In — — — Letalo "Ljublin R VIII Nr. 19" je krenilo na pot z defektom v motorju. Običajlo je blizu Tešina.

Letalo "Potez Nr. 25" je običajlo na Českoslovaškem, ker mu je zmanjkalo olja.

Letalo "Ljublin R VIII Nr. 22" je običajlo dvakrat zaradi defekta v motorju.

Letalo "Ljublin R VIII Nr. 22" se je ustavilo blizu Krasnohroda motor. Letalca sta skočila iz njega s padali. Padajoče letalo je udarilo s padalom spuščajočega se letalca-opazovalca in ga do smrti ubilo. Pilot je ostal živ, letalo se je razbilo.

Zadnja dva aeroplana sta dosegla cilj, toda v tekmi sta zavzela zadnje mesto. Poleg starih razbitih aeroplanov in ene človeške žrtve je požar krožni polet še eno nekravajo: nčelneki poljske avijatike poikovník Ralsky je napisal na velikem belem listu papirja prošnjo o o-stavki.

Izražajoč sožalje poljskim sosedem ob težki nesreči se vračamo iz Varšave v Termze, sedemo v aeroplanu in letimo proti onim nerazločnim licam tam na obzorju. Današnji polet ne bo dolg. Nekaj 10 minut je od Amu-Darje, se začnemo bližati sivi, ravnodušno skalnati verigi. Ona ne gleda na nas. Liki speče žival je v taknili gobec in rep vasa, ne vidiš, kje je začetek in kje je konec, kje je rep in kje noge.

Previdno brneč se vzpenjajo aeroplani v položnem kotu vedno višje. Tu, v nenavaden igri južnega planinskega zraka in svetlobe je treba delati vsako kretnost s premisljenim prevdarmom, z rezervo za manevriranje — vsi obsegi in vse razdalje so varljive. Zdi se ti, da je gora blizu, v resnici je pa daleč. Misliš, da je še daleč, pa jo imaš tik pred seboj.

Naj bo vesel Božič

Iz dolge vrste preteklih let v bančnem poslovanju, pridobili smo izkušnjo, ki nas uči, da dobrobrčnost naših rojakinj in rojakov tudi v slabih časih ne pozna meje za dobra dela.

Na podlagi te izkušnje smo uverjeni, da se boste tudi letos spominjali svojih dragih v stari domovini, z večjem ali manjšim denarnim darilom za Božične Praznike.

Z najboljšimi zvezami, smo popolnoma pripravljeni za točno izvršitev vseh naročil, vendar prosimo ne odlašati s pošiljatvami, da nam bo mogoče nakazane zneske dostaviti obdarovancem pravočasno.

Sakser State Bank

82 Cortlandt Street
New York, N. Y.

Da se ne primeri smrtina Salu, se je treba zelo daleč porzpet na višino, ki nedvoumno presega gorsko pregrajo, in kreniti vodoravno, ne da bi v zadnjem hipu poskočili nad oviro.

Tako tudi storimo. Po dolgi pripravi se približamo verigi, sivih skal, ki jih imamo globoko pod seboj. Tako previdno in trezno premagujemo sovjetski ravninski letalci gorske zapreke, ki so jim nekaj novega — A kaj za vraga je še to?

Za golim, sivim gorskim grebenom stoji še drugi, še bolj gol in siv, a kar je glavno — neprimerno višji. To, kar smo premagali, je bila samo prva stopnja, prvi prag pri vzhodu k pravim granitnim višavam.

Razdalja med strmimi stenami in nami je naznana. Tu — leteč naravnost — ne pridobis na višini. Strnjeni lok se razprši, ne počez temveč vzdolž skalnatega koridorja. Letalci iščejo prelaze, sedla v grebenu, skozi katerega bi bilo mogoče naprej. Prsti postajajo trdi. Toplomer na krilu kaže 5 stopinj mraza.

Sedla v grebenu ni. Nemirno brneč s propelerji ležejo letala vedno višje. Drugače smo bili na poti vedno na isti višini s pilotom. Zdaj pa je spredaj sedeči nad zadaj sedečim kakor na vozu, ki se pomi-ka v hrib. Nebo je bilo nad glav, zdaj je pa posevno, padaš naravnost vanj z obrazom. Višinomer kaže višino — beli kazalci drse po črnem kazalniku proti nenavadnim številkam: 3500... 3700... 3800... — Zadnja številka je tu šestica. Kaj bo treba priti do nje? A če tudi ona ne bo zadostovala?

Letimo nad drugo verigo v višini skoro 4 km. Priletimo nad dokaj široko, valovito planjavo. Tu, kakor tudi na grebenu, ni nobenih znakov živalskega ali rastlinskega življenja. Tu, v hudem mrazu, sredice večnega snega, ne more živeti niti najmanjši sopek sivega mahu. Pa tudi planjave je kmalu konec. Zopet strma stena jeklenih, neizprosno sivih skalnatih gor. Tu je najvišji greben Hindukuša — docela nerazumljivo, kako ga je mogoče premagati.

Nas strnjen lok se dviga vedno višje. Višinomer je pokazal že 4 km, potem pa 4200, 4400 in 4500. Izgubil je strah in pomika se k številki 5 in še dalje. Dva aeroplana spredaj in mi za njima smo se docela prilpejili k steni, letimo vzdolž nje, da zopet najdemo prehod, sedlo.

To pot se je sedlo našlo. Prileteli smo v Salang — edino sedlo, kjer je mogoče premagati grebene naj-najvišjega pogorja v Aziji.

Ti kraji niso za ljudi. Te kraje na koncu sveta je pustila narava zase, da bi v samotni, brez vrvenja v veličini tišine mislila svoje planetarne misli. In človek, dvignjen po neukrotljivi drznosti lastnega tehničnega genija na te strašne višave, zadržiti in plaho umolkne. To, kar se imenuje sedlo Salang, je v resnici zlovesč kaotič poednih ostrih, z ledom pokritih čeri, glo-

boših prepovedi in steno. Salu in ne more biti tako omahna pot v tej prešani, čudni gorski ce-kavni. Zadržati, zadržati, ne viječ oz Salang v višini, lomljeni čr-li.

V kaj se je izpremenila ta vrta družinica, ki se je v tako lepem trikotniku dvignila z moskovskega in angorskega letališča? Klim letal se je prelomil, lete zdaj druga za drugim in skoro nasedajo drugo na drugo, zdaj zopet se razprše in izgube, valeč se čez ledene barijere in umikajoč se strašnim gorskim grebenom. Ljudje so že postali slinji od mraza, letala pokriva ivje.

Inghaunisu se je napravila pod radioatorjem debela sveča. Kazalec na višomeru kaže 5.700 in drhti pred zadnjo šestico na kazalniku. Prsti na rokah in nogah so otrp-nili. A grlo — grlo piše neprestano divni zračni napoj, ta najredkej-si človeku in ptici nedostopni zrak gornjih plasti atmosfere, zrak, ki se nikoli ne dotakne prašne zemlje. Še in še požirek hladnega napoja! Naj veter obžiga s mrazom ustnice in pronicia skozi usnjeno cepico do ušes ter zbada z iglami kožo glave. Piti, brez prenehanja piti hladni šampanjec Hindukuša, kopati v njem grlo in pljuča do besnega valovanja krvi v senčih.

Višina je dosegla skoro 6 km. Zračni pritisk je občutno padel. Dihati je mnogo težje — od tod terej želja po neprestanem požiranj-u zraka v tej čudni zračni opojnosti. Toplomer na krilu kaže že 14 stopinj mraza. Kar se motor ustavi. Drsimo strmo navzdol. Kaj je to? Katastrofa? Pripraviť padalo? Skočiti iz aeroplana... tu? Ne, tudi druga dva aeroplana sta u-stavila motorje. Torej je nas Sa-lang le izpustil. Glavni greben Hindukuša je premagan. Zdaj se spu-ščamo po inerciji iz višine malone šestih kilometrov. Divna vožnja! — Riskiramo v razmahu preleteli Kab-ul in preskočiti v Indijo, kajti od Čarikarske doline, ki se je razpro-strila pod nami vasa zelena, je samo 30 minut do indijske meje.

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET
NEW YORK, N. Y.

posluje vsak delavnik od 8.30 dop. do 6. popoldne.

Za večjo udobnost svojih klientov, vsak ponedeljek do 7. ure zvečer.

Postojimo so val brez izjeme, to stare in stanovine domače banka.

Mali Oglasi imajo velik uspeh

Prepričajte se!

Carovniško zlato.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

Za Glas Naroda priredil G. P.

(Nadaljevanje.)

Te napake pa ni imela poštena Jeta Volgemut. Ona ni mogla zaupati tujki, naj si je še tako prizadevala. Goetz in njegova mati sta bila v tem času parkrat v Ravenau, in Jeta se je pečala pogosto z družabnico v Gerlachhausen. Goetz in Jeta sta v navzočnosti tuje dame občevala še bolj formalno med seboj. Dočim ni Jeta v svoji dekliški rezervaciji nikdar občutila to kot silitost, je to strašno jezilo Goetza. Vedno globlja je postajala njegova ljubezen do Jete in vedno bolj si je želel, da bi prišel konec njegovega čakanja. Jeta je čutila, da je našla zopet svojo varnost v obnašanju z Goetzom kadar se je nahajala v družbi svoje spremljevalke, a to jo je zelo veselilo. Zaupljiva in nepriljudna je ostala v tej družbi edinele gospe Gerlachhausen. Skupnih izletov ni več obnovila. Goetz je ni pozivljaval k temu, ker se je bal, da bi se v njeni navzočnosti ni mogel obvladati, in Jeta je mislila, da ima Goetz preveč dilo s pospravljanjem žetve. Razven tega pa se je bala biti sama z njim.

Dolly Sterneck je med tem časom popolnoma preiskala grad. Le sobe pokojnega grofa se ni še dotaknila. Izjavila je, da se zani- ma za take stare gradove in Jeta jo je spremljala pogosto na takih po- hodih.

V pričetu četrtega tedna je sedela Jeta Volgemut nekega večera še pozno v noč v svoji sobi.

Bolaj jo je z ob in skušala ga je omiliti z universalnim sredstvom proti vsem boleznim, — s čajem iz kamilice.

V gradu so šli že vsi spat. Nobenega glasu ni bilo slišati v velikem poslopju. Drugače pa je bi- lo zunaj živahno.

Veter je gnal oblake pred seboj. Jeta Volgemut je pogledala skozi okno. Bližala se je težka nevihta. Ima se je škrila za oblakom.

Stara, neizkušena ženica se je spomnila, da so okna v sobi mrtve- ga grofa še odprta.

Noč in dan bi morali zračiti sobe, posebno pa mrtvašo sobo grofa. Jeta je vzela sveženj ključev. Tih, da koga ne prebudi, se je na- potila zapirati okna.

Odprla je vrata v grofovo sobo. Nastali prepri je ugasnil luč. Ker je poznala pot, je šla v temi, k oknu ter ga previdno zaprla. Nato je o- cipala razaj. Baš je udarila dvanaesta ura v grajskem stolpu. Jeta je stopila v globoko zarezno pri oknu.

Takrat pa je slišala šum, kot da vtika nekdo ključ v ključavnico. Jeta je bilo čudno pri sru, čeprav je bila drugače pogumna. Pri pr- vem šumu se je stresla ter izpustila gardino. Tako je stala, naslonjena na zid. Skozi razpoko je videla, kako so se vrata počasi odprla in svet- la luč je padla v sobo.

Bila je visoka ter temna postava, ki je vstopila. Jeta je pričela po- siljati k nebu molitve. Skrivnostna postava je plavala skozi sobo k pisalni mizi grofa. Na- to je dvignila roko ter se dotaknila mize. Naenkrat se je odprl tajni pre- dal in črna postava se je sklonila preko nje.

Ničesar nadaljnjega ni videla Jeta Volgemut.

Morala se je nasloniti na zid, da ne pade. Ni zapazila, kako je skriv- nostna postava vzela precej obsežen kuvert iz predala v mizi ter ga skri- la v gubah svoje obleke.

Jeta je slišala le ropot, ko je zaprla predal ter odpiranje ter zapir- ranje vrat.

Previdno je pckukala iz svojega skrivališča. Temna in tiha je ležala soba pred njo.

Ali je sanjala, ali pa se je prikazal strah iz gradu? Ali ni mogel najti ta duh počitka še po smrti grofa?

Zbrala je ves pogum ter odkorakala proti vratom, skozi katera je prišel prej "duh". Vrata so bila zaklenjena.

Šele tedaj se je spomnila, da je prišla skozi stranska vrata. Hitro in previdno je odšla.

Bala se je vsak trenutek, da bo srečala skrivnostno prikazen, in mazel pot ji je bil preko čela.

Konečno je dospela v svojo sobo. Hitro je zaprla vrata trdno za seboj.

Nato pa je omahnila na stol. V istem trenutku se je zablistalo in sledil je grom.

Prvikrat v življenju je padla Jeta Volgemut v nezavest.

*

Nezavest je prešla v blagodejno spanje. Prebudila se je, ko ji je sijalo sonce v obraz ter se zrasla v komod- nem stolu.

Nato se ji je počasi vrnil spomin na nočni doživljaj. Najprvo ga je smatrala za sanje.

Nato se je dvignila, vsa okorenela, ter stopila k oknu. Zunaj je bilo že vse mokro od nevihte. Telaj se je spomnila bliska in grmenja, katerega se je tako ustrašila.

Le počasi se je pripiljala nazaj. Ali so bile le sanje ali pa resnica?

Po končani toaleti je odšla najprvo v sobo mrtvega grofa. Res, — bila je tukaj, kajti zaprla okna so dokazovala to. Ozirala se je naokrog. Mehanično je uredila preproge.

Dolgo časa je stala pred pisalno mizo.

Kaj pa je privedlo skrivnostno postavo baš k pisalni mizi? Glede tega ni prišla na jaso.

Toliko pa je bilo ugotovljeno: Nikdar več ne bo zapustila svoje sobe ob polnoči in nikomu ne bo po- vedala o doživljajih zadnje noči!

Nikomur noče priznati, da je videla strah z gradu!

Ko je pomene prinesla jutranjo pošto, sta sedeli dami kramljaje za mizo.

Jeta je pozdravila staro prijazno. — Vi zgledate zelo slabo, gospa Volgemut! Ali se ne čutite dobro?

— Hvala za vprašanje! Sedaj je že zopet dobro. Bolaj me je z ob in radi nevihte nisem mogla spati. Ali ste slišali kontesa nevihto?

— De, prebudila sem se radi močnega grmenja, a kmalu zopet za- spala.

— Zlata mladost, kaj ne, gospa Volgemut? Mi stari ljudje imamo lahek san, — je pripomnila gospa Sterneck.

— Vi ne morete govoriti o starosti, gospa. Dvajset let pozneje bi bi- lo seveda nekaj drugega, — je odvrnila Jeta resno.

Ni si mogla pomagati. Gospa Sterneck ji ni ugajala, čim bolj se je branila te misli.

(Dalje prihodnjic.)

MIGUEL ZAMAQUIS:

DVA KLOBUKA

Bilo je zvečer, v času, ko večerni mrak prehaja v črno noč. Taksi se je približal pločniku in dve roki sta hkrati segli po ključu na avtomobilskih vratih. Ena je bila roka elegantnega gospoda, ki je nosil na glavi cilindar. Druga je bila tudi roka elegantnega gospoda, a ta je nosil trd klobuk, ki mu je dajal vi- dez poslovnega človeka.

— Jaz sem prvi dal znak vozilu, naj se ustavi, — je rekel z nevzornim glasom gospod s cilindrom.

— Oprostite, jaz sem bil prvi, — mu je skoro z jeznim povdardkom popravil drugi pod trdim klobukom.

— Vobče pa ne vem, čemu bi se tukaj pogajali. Taksi vzamem jaz, — je dejal gospod s cilindrom na glavi.

— Ne, vzamem ga jaz, — je de- jal oni v trdem klobuku.

— To bomo videli. Vi ste pro- stak!

Prostak!... Ta žaljivka, dasi izven mode, je vendar spravila gospoda s trdim klobukom na glavi v obup. Ključka njegove palice je v zraku opisala polkrog in nesreča je ho- tela, da se je cilindar drugega gos- poda našel v sektorju, kakor veli s strokovnim izrazom geometrija. Po- sledica tega je bila, da je padel ci- linder na tla.

Vsako ve iz lastne izkušnje. da ni nič slabšega kakor izgubiti klobuk. Če če ga odpiha burja, je ne- prijetno; kadar pa ga odnese tuja palica, je to naravnost nemogoče.

Gologlavi gospod je ves pordel pod čmi. Nenaodoma se je odnekod znašla njegova stisnjena pest in je sunila napadalo v trebuh. Pritisk je kazal na to, da mora biti mož iz- vrsten sportnik.

Elegantni gospod s trdim klobu- kom se je prekučnil, kakor je bil dolg in širok, in je obležal na ploč- niku.

Privrelo je nekaj radovednežev. Prišel je tudi policijski agent in se je ustavil na mestu incidenta.

Prvo, kar so hoteli popraviti, je bilo, da so gospoda v vodoravni legi skušali obuditi k zavesti. Nesli so ga na policijo, kjer so ga položili na trdo ležišče. Narednik s črnimi brki pod nosom pa je medtem izpraše- val gospoda s cilindrom kako se je bil odigral prizor. Gospod je bil ves razburjen, kazal je dokumente in ljuto pojasnjeval, da je zašel pre- pri gospod v trdem klobuku.

— Podoba je, da mu ni dobro... Zdi se mi, da bi bilo bolje, če bi po- slali po zdravnika... je izjavil eden izmed navzočih agentov.

— Zdravnika ne bomo v tem ča- su nikjer dobili, — je dejal nare- dnik.

In komisar, ki je med tem pregie- doval dokumente gospoda s cilin- drom, — je rekel:

— Glejte nu, saj ste vi zdravnik!

— Zdravnik sem... Doktor Vire- llet, internist v bolnici, ulica La- fayette 44.

— Dobro. Ta človek je potreben vaše pomoči.

— Ta človek me je udaril s pali- co. Tega ne morete zahtevati od mene.

— Gospod doktor, v imenu posta- ve vas pozivam, da nudite žrtvi po- moč, ki jo zahteva njeno stanje.

— Dragi moj... vi lahko zahteva- te, a meni pravi vest, da ne morem biti v eni in isti osebi krivec in zdravnik...

— Nikari tako, gospod doktor... Storitve kar morete, da se vsaj zave- de!

— Vi postopate brutalno.

— Oprostite.

— Nu, ker ste se oprostili... V o- stalem pa nisem poklicni boksar. Vsekakor stoj, da je bil on tisti, ki je zašel.

Virellet je šel v sobo, slekel po- vršnik in ga odložil na stol, ki je na njem stal zmečkan cilindar. Potem se je približal bonikovi postelji. Raz- galil mu je zgornji del života, po- tegnili z žepa instrumente in vbriz- gnil onesvečenemu injekcijo. V njem je prevladal zdravniški čut.

Sedel je karaj onesvečenega in ga jel negovati z vso resnostjo kakor vsakega bolnika.

Ni trajalo dolgo, pa se je žrtev pod trdim klobukom osvestila.

Vzdihnila je in kri je zaplala proti glavi. Odprl je bolnik oči in se o- brnil k človek poleg sebe:

— Hvala, gospod doktor. Neki prostak me je sunil, da sem padel. Miren, vendar pa sramujoč se svoje brutalnosti, je odvrnil zdrav- nik:

— Molčite o tem. Vse je mimo. Di- hajte globoko.

— Vi ste zelo ljubeznjivi, doktor, a vedite, oni drugi je bil s'rovec.

— Ne tako, ne tako... Srknite to. Polagoma...

— Rešili ste mi življenje, doktor. Nikoli ne bom pozabil tega. Kje pa je sirovina, ki me je vrgla na ploč- nik?

— He-he. Pred vami stoji in vas zdravim s svojim znanjem... in s svojim srcem.

Gospod s trdim klobukom ni mo- gel verjeti tem besedam. Miral je venomer:

— Kaj, vi ste to? Vi? Ah, bežite nu, čemu me imate za norca?

— Pomirite se, le pomirite! — je tolažil doktor. — Če bi ne bilo me- ne, bi morda že bili mrtvi.

— Oprostite — brez vas bi bil šele zdrav.

— No da, saj ni nič. Evo, na bo- lje vam gre. Jutri bo vse dobro. Po- vejte mi samo, prosim, zakaj ste me udarili s palico?

— Ker ste me psovali s surove- žem...

— Vi menite, da je takšna besed- da vredna udarca s palico?

— Že mogoc, ampak udarec s palico po novem klobuku vam ni dal pravice do sunka v star želodec.

— Res je, obžalujem, da se je to zgodilo...

— Prav imate, nisem imel prav, ko sem vas psoval s sirovežem.

— Če bi bil vedel, da ste zdrav- ni, bi vam bil brez odloga prepustil taksi, saj vem, se je vam bolj mu- dilo kot meni.

— Pomislite, da sem bil name- njen k zdravniku.

— Joj... Prosim vas, hitite, da ne boste prepozni. Naročil bom taksi in se peljem domov, čim se bom la- kho dvignil z ležišča.

— Dobro. Toda še prej vam bom napisal recept.

— Prosim. Tu moja posetnica.

— In tu je moja.

Tako sta sovražnika izmenjala po- setnici. Policijski se nato na njun spopad ni več zanimal.

SEZNAM KONCERTOV:

30. nov.: Ashland Boulevard Au- ditorium, Chicago, Ill.

30. nov.: Gostovanje v operi "Hoffmanove pripovedke", Chica- go, Ill.

7. dec.: Gostovanje v operi "Hoff- manove pripovedke", Chicago, Ill.

14. dec.: Gostovanje v operi "Hoffmanove pripovedke", Chica- go, Ill.

28. dec.: Radio-koncert WJAY, Cleveland, Ohio.

31. dec.: Lorain, Ohio.

Banovec Svetozar, 933 E. 185. St., Cleveland, Ohio.

POZOR, ROJAK!

Is naslova na listu, katerega prejimate, je razvidno, kdaj Vam je naročnina polna. Ne ča- kajite torej, da se Vas opominja, temveč obnovite naročnino ali direktno, ali pa pri enem sleden- jih naših zastopnikov.

CALIFORNIA

Fontana, A. Hochevar
San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO

Denver, J. Schutte
Pueblo, Peter Cullig, A. Sartič.
Salida, Louis Costello.
Walsenburg, M. J. Bayak.

INDIANA

Indianapolis, Louis Banich

ILLINOIS

Aurora, J. Verblisch
Chicago, Joseph Bllah, J. Bevdic.
Mrs. F. Laurich, Andrew Spillar.
Cicero, J. Faber.
Joliet, A. Anzelc, Mary Bambien.
J. Zaletel, Joseph Hrovat.
La Salle, J. Spellich.
Mascoutah, Frank Augustin.
North Chicago, Anton Kobal.
Springfield, Matija Barborich.
Waukegan, Jože Zelanc.

KANSAS

Girard, Agnes Močnik.
Kansas City, Frank Zagar.

MARYLAND

Steyer, J. Cerna.
Kittmiller, Fr. Vodopivec.

MICHIGAN

Calumet, M. F. Kobe
Detroit, Frank Stular, Ant. Ja- nezich.

MINNESOTA

Chisholm, Frank Gouše, Frank Pucelj.

Ely, Jos. J. Peschel, Fr. Sekula.
Eveleth, Louis Gouše.
Gilbert, Louis Vesel.
Hibbing, John Povis.

Virginia, Frank Hrvatic.

MISSOURI

St. Louis, A. Nabrgoj.

MONTANA

Klein, John R. Rom.
Roundup, M. M. Panjan.
Washoe, L. Champa.

NEBRASKA

Omaha, P. Brodetick.

NEW YORK

Gowanda, Karl Sternisha.
Little Falls, Frank Masla.

OHIO

Barberton, John Balant, Joe Hiti.
Cleveland, Anton Bobek, Chas.

Karlinger, Jacob Resnik, Math. Slapnick.

Euclid, F. Bajt.
Girard, Anton Nagode.
Lorain, Louis Balant in J. Kumle.

Niles, Frank Kogovšek.
Warren, Mrs. F. Raclar.
Youngstown, Anton Kikelj.

OREGON

Oregon City, J. Kohlar.

PENNSYLVANIA:

Ambridge, Frank Jakle.
Bessemer, Mary Hribar.
Braddock, J. A. Germ.

Broughton, Anton Ipavec.
Claridge, A. Yerina.
Conemaugh, J. Bresovec, V. Ro- vanek.

Crafton, Fr. Machek.
Export, G. Previč, Louis Jupan- čič, A. Škerlj.

Farrell, Jerry Okorn.
Forest City, Math. Kamin.
Greensburg, Frank Novak.

Homer City in okolico, Frank Fe- renchack.

Irwin, Mike Farnhak.
Johnstown, John Polanc, Martin Korosheta.

Krayn, Ant. Tauselj.
Luzerne, Frank Balloch.
Manor, Fr. Demshar.

Meadow Lands, J. Koprivšek.
Midway John Zant.
Moon Sun, Fr. Podmilšek.

3. decembra: Aquilina, Cherbourg. President Harding, Cherbourg. Ham- burg. Hamburg, Cherbourg, Hamburg.

4. decembra: Stuttgart, Cherbourg, Bremen.

5. Paris, Havre. Bremen, Cherbourg, Bremen. Olympic, Cherbourg. Augustus, Napoli, Genova.

6. decembra: Leviathan, Cherbourg.

10. decembra: Vulcania, Trst. Berengaria, Cherbourg. George Washington, Cherbourg, Ham- burg. Conte Biancamano, Napoli, Genova.

11. decembra: Berlin, Boulogne Sur Mer, Bremen. Roma, Napoli, Genova.

12. decembra: Ile de France, Havre. St. Louis, Cherbourg, Bremen.

15. decembra: Europa, Cherbourg, Bremen.

16. decembra: Mauretania, Cherbourg.

17. decembra: President Roosevelt, Cherbourg. Ham- burg. New York, Cherbourg, Hamburg.

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih:

PARIS 5. dec. 24. dec. (4 P. M.) (4 P. M.)

Ile de France 12. dec. 6. febr. (10 P. M.)

Najkrajša pot po železnici. Vsakdo je v posebni kabini z vseni modernimi udobnostmi. — Pijata in glavna fran- coska kuhinja. Izredno nizke cene.

Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali

FRENCH LINE
19 STATE STREET
NEW YORK, N. Y.

18. decembra: Dresden, Cherbourg, Bremen.

23. decembra: Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg.

24. decembra: America, Cherbourg, Hamburg.

26. decembra: Bremen, Cherbourg, Bremen. Milwaukee, Cherbourg, Hamburg.

27. decembra: Paris, Havre. Leviathan, Cherbourg.

31. decembra: President Harding, Cherbourg. Ham- burg.

V JUGOSLAVIJO
PREKO HAMBURGA

z znanimi, hitrimi parniki HAMBURG NEW YORK DEUTSCHLAND ALBERT BALLIN

Redna tedenska odplutja.

ZMERNE CENE

Prilpavne železniške zvezce z vsemi deli Jugoslavije.

Tudi odplutja znanih kabinskih parnikov:

ST. LOUIS, MILWAUKEE, CLEVELAND

Glavna kuhinja in neprekosliva služba v vseh razredih.

Za navodila vprašajte kateregakoli lokalnega zastopnika ali

HAMBURG-AMERICAN LINE

39 BROADWAY, NEW YORK

KDOR ŽELI PREŽIVETI BOŽIČNE PRAZNIKE med SVOJIMI v STARI DOMOVINI

je vabljen, da se pridruži enemu naših skupnih iz- letov. To leto priredimo še dva skupna izleta:

Po